

T.C.
KONYA VALİLİĞİ

ANAMAS SULAMA BİRLİĞİ

DENETİM RAPORU

GÖREV EMRİNİN	DENETLEMİYİ YAPANLAR		
Tarihi-Sayısı: 07/04/2017-7991 17.04.2017-8513 16.05.2017-11084	Mehmet Kamil SAĞLAM Vali Yardımcısı	Özgür ÇETİN İl Mah. İd. Şefi	Çağrı KARAKÖSE Ziraat Mühendisi
DENETLEME RAPORUNUN	Osman Sabit AKBULUT Defterdarlık Uzmanı	Osman IŞIK Ekonomist	
Tarihi : 17/05/2017	DENETLEME RAPORUNUN KONUSU		
Sayısı : 2017/09	6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 18. maddesi gereğince ilimiz genelinde bulunan sulama birliklerinin idari ve mali denetiminin yapılması raporun konusunu oluşturmaktadır.		
Verildiği Yer ve Makam	YAPILACAK İŞLEM		
Valilik Makamına (İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)	Denetleme Raporunun “Tespit Edilen Eksiklikler ve Düzeltme Yolları” başlığı altında açıklanmış olup, yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılması gerektiği görüş ve kanaatine varılmıştır.		

Denetim Dönemi: 01.01.2015-31.12.2015 / 01.01.2016-31.12.2016

ANAMASSULAMA BİRLİĞİ

İDARİ (TEKNİK) VE MALİ DENETİM RAPORU

Konya Valilik Makamı'nın (İl Mahalli İdareler Müdürlüğü) 07.04.2017 tarih ve 7991 sayılı, 17.04.2017 tarih ve 8513 sayılı ve 16.05.2017 tarih ve 11084 sayılı OLUR'u ile "**6172 Sayılı Sulama Birlikleri Kanunu**" nun 18. maddesi gereğince, Konya İli Derebucak İlçesinde kurulu ve 2015 yılından bu yana faaliyette bulunan, Anamas Sulama Birliği Başkanlığı'nın 2015 ve 2016 yıllarını kapsayan denetimi Vali Yardımcısı Mehmet Kamil SAĞLAM Başkanlığında, İl Mahalli İdareler Şefi Özgür ÇETİN, Devlet Su İşleri 4. Bölge Müdürlüğü Ziraat Mühendisi Çağrı KARAKÖSE, İl Defterdarlık Uzmanı Osman Sabit AKBULUT, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Ekonomist Osman IŞIK tarafından **17.05.2017** tarihlerinde yapılmıştır.

1- GİRİŞ:

Valilik Makamı'nın (İl Mahalli İdareler Müdürlüğü) 07.04.2017 tarih ve 7991 sayılı, 17.04.2017 tarih ve 8513 sayılı ve 16.05.2017 tarih ve 11084 sayılı görevlendirme OLUR'una istinaden; 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun "*Birlik; tek yerleşim biriminden oluşan birlikler hariç olmak üzere, görev alanı içinde bulunan her yerleşim biriminden; üçüncü dereceye kadar hisim olmayan ve her yerleşim biriminden en az birer kişi ve toplamda beş kişiden az olmamak üzere su kullanıcılarının imzaladığı birlik ana statüsünün, DSİ'nin de görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça onaylanması sonucu tüzel kişilik kazanır.*" ibaresine ilişkin olarak yapılan incelemede Kanunun ilgili maddesine ilişkin olarak uygun şekilde Birliğin tüzel kişilik kazanımı sağlandığı görülmüştür.

II- YAPILAN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME:

A- GENEL İŞ YÜRÜTME

2. SULAMA BİRLİĞİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Birlik Tüzüğü'nün, 5355 ve değişik 5445 sayılı yasa hükümlerine uygun olarak hazırlandığı, Mülki İdarece onaylı olduğu anlaşılmıştır. 6172 Sayılı Sulama Birliği Yasasına göre, Birlik Ana Statüsünün hazırlanarak 11.03.2015 tarihli Bakanlık OLUR u ile yürürlüğe girdiği ve yasa gereği yapılandırma çalışmasını tamamlayarak 11.10.2014 tarihinde Derebucak İlçe Seçim Kurulu tarafından yapılan meclis üyeliği seçimi ile yeni meclislerinin oluşturulduğu, 22.10.2014 tarihinde yapılan ilk meclis toplantıları ile de yeni yönetim organlarını oluşturarak yapılandırma çalışmalarını tamamladıkları ve 6172 sayılı yasa hükmüne uygun olarak Sulama Birliğinin faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmıştır.

Anamas Sulama Birliği hakkında genel bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tesisin İşletmeye Açıldığı Yıl	2015		
Devir Yılı	2015		
Net Sulama Alanı (ha)	Cazibe	Pompaj	Toplam
	3007	--	3007

Su Kaynağı	Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı
Su Temini (cazibe veya pompaj)	Cazibe

	Toprak (m)	Kaplamalı (m)	Kanalet (m)	Borulu (m)	Toplam (m)
İsale ve Ana kanallar	-	22.322	-	63.724	86.044
Yedek Hatlar	-	-	-	-	-
Tersiyer Hatları	-	-	-	-	-
Tahliyeler	35.967	-	-	-	35.967

Projesinde Önerilen Sulama Yöntemi	% 100 Basınçlı Sulama Yöntemi
Mevcut Sulama Yöntemi	Damlama-Salma

2015 ve 2016 YILLARI İÇİN BİTKİ DESENİ BİLGİLERİ

Sulamanın Adı: Anamas Sulama Birliği BİTKİ DESENİ (2015)		
Bitki Türü	Ekim Alanı (ha)	Ekim Oranı (%)
Fasulye	571,7	0,87
Mısır	27,3	0,04
M.Bahçesi	20,6	0,03
Sebze+Bostan	24,8	0,04
Çilek	16,1	0,02
TOPLAM	660,5	100
Sulamanın Adı: Anamas Sulama Birliği BİTKİ DESENİ (2016)		
Bitki Türü	Ekim Alanı (ha)	Ekim Oranı (%)
Hububat	1	0,124
Fasulye	690	85,484
Mısır	52	6,328
M.Bahçesi	19	2,233
Sebze+Bostan	19	2,233
Çilek	29	3,598
TOPLAM	810,1	100

2015 yılında ekim alanı 660,5 ha iken, 2016 yılında 810,1 ha alan sulanmıştır.

Sulama Birliğinin birlik başkanı, birlik müdürü ve saymanına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Görevi	Adı Soyadı
Birlik Başkanı	Nihat ULU
Birlik Müdürü	-
Sayman	-

Makine-Araç Varlığı: Sulama Birliğinin makine, araç, alet ve ekipman varlığına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

S. NO	CİNSİ	MARKA	PLAKA	ALINIŞ TARİHİ	FAAL DURUMU
1	MOTORSİKLET	MONDIAL	42BKC38	2015	AKTİF

3. İDARİ ve TEKNİK DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

3.1. İDARİ DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

3.1.1. Birlik Meclisine İlişkin Tespitler:

3.1.1.1. Sulama Birliğinin Görev Alanındaki Yerleşim Yerlerine Göre Birlik Meclisi Üye Seçimine İlişkin Tespitler:

Kanunun **MADDE 4**'de yer alan "*İlk Birlik Meclisi seçimlerinin yapılabilmesi için birliğin tüzel kişilik kazanmasından itibaren bir yıl içinde en az onsekiz üyelik kaydının tamamlanmış olması şarttır. Bu süre içinde, öngörülen sayıda üyelik kaydının gerçekleştirilememesi durumunda kurucular kurulu birliğin tüzelkişiliğini sona erdirmek üzere Bakanlığa başvurmak zorundadır.*"Kanunun ilgili Maddesi kapsamında Birlik Meclis seçimlerinin yapılması için Birlik üyelik kayıt işlemleri yasaya uygun şekilde yapıldığı görülmüştür.

Sulama Birliğinin Ana Statüsününün 14'üncü Maddesine göre Birlik görev alanındaki yerleşim yerlerine göre olması gereken ve seçilen birlik meclisi üye sayıları aşağıdaki gibidir.

Sıra No	YERLEŞİM YERİ	SEÇİLMESİ GEREKEN ÜYE SAYISI	MEVCUT ÜYE SAYISI	EKSİK ÜYE SAYISI
1	DEREBUCAK	2	1	1
2	GÖYNEM	3	3	-
3	ADAKÖY	2	2	-
4	YEŞİLDAĞ	2	2	-
5	AKÇABELEN	2	1	1
6	KAYABAŞI	2	2	-

7	PINARBAŞI	3	3	-
TOPLAM		16	14	2

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere, Derebucak ve Akçabelen yerleşim yerleri toplam 2 eksik üye ile temsil edilmektedir.

Birlik üye ve su kullanıcısı sayıları, parsel miktarları ile bunların oranları aşağıda gösterilmiştir.

	Sayı	Oranı
Birlik Üye Sayısı (A)	161	0,20
Birliğe Üye Olmayan Sulayıcı Sayısı (B)	618	0,80
Birliğe Üye Olan Sulayıcıların Toplam Arazi Miktarı (ha)	501,3	62
Birliğe Üye Olmayan Sulayıcıların Toplam Arazi Miktarı (ha)	308,9	38

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere üye sayısının toplam su kullanıcılara oranı % 20 ve üye yapılan parsel büyüklüğünün toplam parsel büyüklüğü içindeki oranı % 62 'dir.

Üye olmayanlara uygulanan ücret tarifesi üye olanlardan %25 fazla olduğu, üye olan ile olmayan arasındaki ücret farkının çok düşük olduğu ve katılım bedelinin peşin alındığı anlaşılmıştır.

Sulama düzenini bozanlara, kapaklarla oynayanlara ve parselin su dağıtım düzenini bozan çiftçilere, bu tür uygulamalar olmadığından herhangi bir ceza-i müeyyide uygulanmadığı birlik başkanınca ifade edilmiştir.

Birlik yönetimine demokratik katılımın sağlanması mümkün olduğu kadar sulama alanındaki tüm su kullanıcılarının üye olması ile sağlanabilir. Üye sayısının artmasında en fazla faydanın üye olan ve olmayanlar arasındaki ücret farkının artırılmasından elde edileceği Tarafımızca değerlendirilmiştir. Yasa Koyucu tarafından 6172 sayılı Kanun'da bu konuda Birliğe söz konusu ücretlerin % 200'e kadar artırma yetkisi verilmiştir.

Birlik üye sayısının mümkün olan en fazla oranda artırılması gerekmektedir. Bunun için;

1- Üye olmayanlara yapılacak ücret artırımı oranı artırılmalı, gerekirse 6172 sayılı Kanunda belirtilen azami orana kadar (iki katına kadar) çıkarılmalıdır.

2- Üye katılım bedelinin tespitinde tarifede yer alan en düşük ücret olan TAV sulaması dikkate alınması meclis gündeminde değerlendirilmelidir.

6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 3. Maddesinde Birliğin görev alanı ve çalışma konuları aşağıda belirtildiği şekilde tanımlanmaktadır.

MADDE 3 – (1) “Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DSİ tarafından belirlenir.” Şeklinde. Anamas Sulama Birliğine devredilen tesisin 3007 ha lık Anamas Sulama Tesisi olduğu ve görev alanının da bu tesisin proje alanı ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Birlik meclisine üyelik şartları, seçilme esasları, görev ve yetkileri 6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 6. Maddenin (ç) bendinde “Birlik görev alanı içinde mülk sahibi olmak ya da araziyi fiilen kullanmak üzere en az beş yıl süre için kiralamış olmak.” Şeklinde dir. Bu nedenle birlik görev alanı dışında bulunan ve proje dışında ki yerleşim yerlerinden birlik meclis üyesi olmadığı anlaşılmıştır.

ANAMAS SULAMA BİRLİĞİ GÖREV ALANINDAKİ YERLEŞİM YERLERİ ALANLARI

S.No	YERLEŞİM YERİ	ALAN (ha)
1	DEREBUCAK	57,774
2	GÖYNEM	193,370
3	ADAKÖY	19,775
4	YEŞİLDAĞ	1,643
5	AKÇABELEN	102,290
6	KAYABAŞI	105,135
7	PINARBAŞI	330,244
TOPLAM		810,23

3.1.1.2. Birlik Meclisi Toplantılarına İlişkin Tespitler

Sulama Birliği Meclisi 2015 yılında Nisan ve Kasım aylarında iki defa olağan, 2016 yılında Nisan, Mayıs, Ağustos, Kasım aylarında dört defa olağan toplanmıştır. Söz konusu toplantılarda oy birliği ile karar alındığı ve toplantı nisabı ve karar yeter sayısı 6172 sayılı Kanunun 6’ncı maddesine uygun olduğu görülmüştür.

Meclis olağan toplantılarına DSİ Bölge Müdürlüğünce gözlemci sıfatıyla katılım sağlanmıştır.

3.1.1.3. Birlik Meclisince Yönetim ve Denetim Kurulu Üyelerinin Seçimine İlişkin Tespitler

Sulama Birliği 2015 yılı Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri aşağıda gösterilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)	Salih ARKAN, Memiş ABAK, Fari GÜZEL, Ali ŞANAL
Yönetim Kurulu Üyeleri (Yedek)	İsa TAŞBAŞ, Mustafa GÜLCAN, Selahattin GÖKMEN, İbrahim ÜRAL
Denetim Kurulu Üyeleri (Asil)	Ahmet ÖZMEN, Mustafa KADEH, Mustafa ÇELİKBİLEK
Denetim Kurulu Üyeleri (Yedek)	İmdat DURMUŞ, Muammer GÜLLÜOĞLU, İshak ŞANAL

Sulama Birliği 2016 yılı Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri aşağıda gösterilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)	İsa TAŞBAŞ, Fari GÜZEL, Ahmet ÖZMEN, İbrahim ÜRAL
Yönetim Kurulu Üyeleri (Yedek)	Memiş ABAK, Selahattin GÖKMEN, Salih ARIKAN, İşhak ŞANAL
Denetim Kurulu Üyeleri (Asil)	İmdat DURMUŞ, Mustafa KADEH, Mustafa ÇELİKBILEK
Denetim Kurulu Üyeleri (Yedek)	Mustafa GÜLCAN

3.1.1.4. Birlik Meclisince, Birlik Başkanı ve Yönetim Kuruluna Verilen Yetkilere İlişkin Tespitler

Sulama Birliği Meclisi kararlarının incelenmesi sonucunda; 2015 ve 2016 yılında mal/hizmet/gayrimenkul vs. alımlarına ilişkin birlik adına yapılacak sözleşmelere yönelik, Birlik Meclisince, Yönetim Kuruluna sözleşme yapma yetkisi verildiği anlaşılmıştır.

3.1.2. Yönetim Kuruluna İlişkin Tespitler

Birlik Yönetim Kurulunun örneklem yöntemiyle seçilen 2015-2016 yıllarında aylık mutut toplantılarını yapmadığı anlaşılmıştır.

3.1.3. Denetim Kuruluna İlişkin Tespitler

Birlik Denetim Kurulu, Birlik Ana Statüsünün 35'inci maddesi uyarınca Birliğin 2015 ve 2016 yılında denetim kurulu raporu hazırlandığı görölmüştür.

3.1.4. Birlik TeŐkilatına İlişkin Tespitler

Sulama Birliğinin teŐkilat yapısı aşağıdaki gibi olup isim listesi ek yapılmıştır.

Görevi	SayıŐı	Eğitimi	Statü(Daimi/Geçici)
Müdür	-	-	-
Sayman	-	-	-
Diğer	4		Geçici

3.1.5. Birlik Bütçesine İlişkin Tespitler

Sulama Birliğinin 2016 yılına ilişkin DSİ4. Bölge Müdürlüğüne onaylı bütçesine 2016 yılı bütçe kesin hesap bilgileri ekteki gibidir.

Birliğin 2016 yılı bütçe tutarı aşağıdaki gibidir.

Yılı	Bütçe Tutarı (TL)
2015	320.000,00
2016	355.000,00

3.1.5.1. Personel Giderleri:

6172 sayılı Kanununun 14.maddesinde "Birliğin toplam personel giderleri, gerçekte en son yıl bütçe gelirlerinin her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranı ile çarpımı sonucu bulunan miktarın % 30'unu aşamaz." hükmü bulunmaktadır.

Birliğin, 2016 yılı personel giderlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Gerçekleşen personel giderlerine sigorta primleri dahil edilmiştir.

Yılı	Gerçekleşen Bir Yıl Önc.Gelir	YDO (%)	YDO*Önc. Yıl Gerçekleşen Gelir	Bütçe Personel Gideri	Gerçekleşen Personel Gideri	Gerç.Per.Gideri /YDO*Önc. Yıl Gerçekleşen Gelir
2015	162.172,48	5,58	171.221,70	81.000,00	45.137,14	0,26
2016	167.132,66	3,83	173.533,84	49.000,00	75.041,11	0,43

3.1.5.2. Bakım Onarım Gideri:

6172 sayılı kanununun 7. maddesinin h bendinde "Katılım paylarını, su kullanım hizmet bedeli ve para cezalarını üyelerden tahsil etmek, birliğin alacaklarının takibini zamanında yapmak." hükmü bulunmaktadır. Yine(h) bendinde, (ğ) bendine göre tahsil edilen tutarların, cazibeli sulama tesislerini devralan birliklerde en az % 30'unu, pompajlı sulama tesislerini devralan birliklerde en az % 15'ini, yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım işlerinde kullanmak; devralınan sulama tesisinin bir bölümünün cazibeli, bir bölümünün pompajlı olması durumunda, cazibeli ve pompajlı alanı göz önüne alarak yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım payını % 15 ila % 30 arasında belirleyip uygulamak." Hükümleri bulunmaktadır.

Birliğin 2015 ve 2016 yılları bakım onarım giderlerine ilişkin tutarlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yılı	Tahsilat	Bütçe Öngörülen Tutar	Gerçekleşen Bakım Onarım Gideri
2015	162.172,48	14.000,00	10.167,25 TL
2016	167.132,66	16.000,00	4.566,15 TL

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere, 2015 ve 2016 yıllarında bütçede bakım onarım için ayrılan tutarlar Kanunda belirtilen sınırın altındadır.

3.1.5.3. Yönetim Kurulu Üyeleri, Birlik Başkanı ve Denetim Kurulu Üyelerine Ödenmesi Gereken Huzur Haklarına İlişkin Tespitler:

Birlikçe ödenen huzur haklarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Söz konusu ödemeler 6172 sayılı kanununun 6. Maddesinin 15.fıkrasının (e) bendine uygun olduğu tespit edilmiştir.

Huzur Hakkı Bilgisi	2015	2016
Birlik Başkanına Aylık Ödenen Huzur Hakkı	2.250,00	3.294,00
Yönetim Kurulu Üyelerine Aylık Ödenen Huzur Hakkı	300,00	411,60
Denetim Kurulu Üyelerine Yıllık Ödenen Huzur Hakkı	500,00	1.647,00

3.1.6 Birliğin Mali Durumu İle İlgili Genel Bilgiler:

3.1.6.1. Tahakkuk Tahsilat Durumu:

Sulama Birliğinin tahakkuk ve tahsilatları ilişkin özet bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

	Tahakkuk	Tahsilat	Oran
2015	209.613,64	162.172,48	0,77
2016	265.268,28	167.132,66	0,63

Su Kullanım Hizmet Bedellerinin tamamının Ekim ayı sonunda alındığı, taksitlendirme yapılmadığı, Tüfe oranında erken ödeme indirimi uygulandığı (%10), gecikme zammı oranının günlüğe çevrilerek uygulandığı görülmüştür. Vadesinden sonra ödemesini yapmayan çiftçilere 2015-2016 yıllarında tebligat yapıldığı birlik başkanınca ifade edilmiştir.

3.1.6.2. Borç Alacak Durumu:

Denetim tarihi itibarı ile alacakların ne kadar (yapılandırma dahil) olduğu ve bunlara yapılan işlemlerin neler olduğu yıllar itibarı ile aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yılı	Anapara	Gecikme Zammı	Toplam
2015 Öncesi	--	--	--
2015	49.441,16	1.339,28	50.780,44
2016 Öncesi	49.441,16	1.339,28	50.780,44
2016	133.580,95	3.813,76	137.394,71
Genel Toplam	183.022,11	5.153,04	188.175,15

Bunlara ilişkin olarak “2015 ve 2016 yılına kadar olan alacaklar için yasal takip işlemlerine 2016 yılı içinde başlandığı anlaşılmıştır.

Denetim tarihi itibarı ile Sulama Birliğinin 2015 ve 2016 yıllarına ait borcunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

3.1.7. Su Kullanım Hizmet Bedeline İlişkin Tespitler

Birlik meclisince oy birliği ile belirlenen 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin Su Kullanım Hizmet bedelleri Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan ücret tarifesine uygundur.

3.1.8. Sulama Birliği Tarafından Tutulan Defter ve Kayıtlara İlişkin Tespitler

Sulama Birliği tarafından tutulan deftere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Defterin Türü	Defter Yazılı Olarak Tutuluyor mu? (E/H)	Bilgisayar Ortamında Tutuluyor mu? (E/H)
Meclis Karar Defteri	H	H
Yönetim Kurulu Karar Defteri	E	E
Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri	E	E
Noter Onaylı Sulayıcı ve Kullanıcı Kayıt Defteri	E	H
Defter-i Kebir (Büyük Defter)	H	E
Yevmiye Defteri	H	E
Envanter Defteri	H	E
Kasa Defteri	H	E
Demirbaş Defteri	H	H

Tahsilatların limite göre bankaya yatırıldığı, ödemelerin Kasadan ve banka hesabına yatırılmak suretiyle yapıldığı anlaşılmıştır. Gelir ve gidere ait bilgisayar ortamında tutulan kayıtların ise iki nüsha halinde imza altına alınıp arşivlendiği ifade edilmiştir.

3.1.9. Personel Yönetmeliğine İlişkin Tespitler

Ana statünün 44.maddesi uyarınca hazırlanması gereken Sulama Birliği Personel Yönetmeliği 21.04.2015 tarihli Birlik Meclis toplantısında kabul edilmiştir.

3.1.10. Yatırım Bedeli Geri Ödemesi

Sulama Birliğinin denetim tarihi itibariyle yatırım bedeli borcu bulunmamaktadır.

3.2. TEKNİK DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.1. İŞLETME FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.1.1. Birlikçe Bulundurulması Gereken Dokümanlar:

30.01.2015 Olur tarihli Sulama Tesisleri İşletme Talimatı uyarınca Birliklerce temin edilmesi gereken dokümanlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Genel Vaziyet Planları	1/25.000
Kadastro Haritaları	Yok
Tapu Kayıtları	Yok
Topografik Haritalar	Yok
İşletme Haritaları	Var
Uygulama Projeleri	Yok
Kamulaştırma Haritaları	Yok
Talimat ve Rehberler	Var
Devir Sözleşmesi	Var
Devir Protokolü	Var
Tesis Tanıtma Föyü	Yok

Bunların temini ve güncellenmesi için DSİ ile görüşülüp temin edilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

3.2.1.2. Sulama Sisteminin Performans Göstergelerine İlişkin Tespitler

Birlik Sulama sisteminin 2016 yılına ait performans göstergeleri aşağıdaki gibidir.

Anamas Sulama Birliği Sulama Oranları Bilgisi							
Yıl	Sulamaya Açılan Alan (ha) (A)	Fiilen Sulanan Alan (ha) (B)	Sulama Oranı (%) (B/A)	Sulamada Kullan. Top. Su (hm ³) (C)	Hektara Kullan. Su (m ³ /ha) (C/B)	Brüt / Net Su İhtiy. (m ³ /ha)	Sulama Rand. (%) / İhtiyacın Karşılama Oranı
2016 Yılı Sulama Değerleri	3 007	810	27	4,44	5 504	16468 / 9628	175 / 0.33

Net sulama alanının 3007 ha. olduğu, fiilen sulama alanı 810 ha olduğu, sulama oranı % 27 olarak tespit edilmiştir. Sulama Randımanının ise % 175 olarak gerçekleştirdiği görülmüştür.

3.2.1.3. Şebeke Dışı Sulanan Alana İlişkin Tespitler

Sulama Birliğinceşebeke dışı alana 2015 yılında su verilmediği, 2016 yılında Şebeke dışı alana D.S.İ. onayı ile su verildiği birlik başkanınca ifade edilmiştir.

3.2.1.4. Sulama Mevsimi Öncesi ve Sonrasında Yapılması Gereken Hususlara İlişkin Tespitler:

Sulama Birliği tarafından 2016 yılına ilişkin hazırlanan Genel Sulama Planlaması (GSP) ve Uygulama Raporunun 2015 yılında hazırlanmadığı, 2016 yılında hazırlandığı anlaşılmıştır.

2015-2016 yıllarına ilişkin olarak beyanname toplama oranları incelendiğinde her yıl Nisan-Haziran ayı sonuna kadar Sulama Beyannamesi alındığı, 2015-2016 yıllarında alınması gereken toplam beyannamenin tamamının alındığı anlaşılmıştır. Beyanname vermeyen kullanıcı olmadığından herhangi bir ceza uygulama kararı alınmamıştır.

3.2.1.5.Sulama Sisteminin Güvenlik ve Emniyetine İlişkin Tespitler:

2016 yıllarında DSİ 4.Bölge Müdürlüğü tarafından meskun mahallerin içindeki tüm ana kanalın etrafı meskun olmayan kısımların ise gerekli görülen yerleri tel örgü ile kapatılmıştır.

Sulama sahası içerisindeki uyarı ve ikaz levhaları bulunmaktadır. Fakat bazı levhaların eksik olduğu görülmüştür. Tespit edilen eksik tabelaların sulama sezonu öncesi bakım onarım zamanında yenilenmesi gerekmektedir.

3.2.2. BAKIM VE ONARIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.2. BAKIM VE ONARIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TESPİTLER

3.2.2.1. Muayene Raporları ve Gerçekleştirilen Bakım Onarımlara İlişkin Tespitler

2015-2016 yıllarına ilişkin Birlik tarafından muayene raporları düzenlenmediği anlaşılmıştır.

Muayene heyetince sulama tesisinin yerinde incelenmesi ve görülen eksikliklerin fotoğraflanması gerekmektedir. Ayrıca üretim sonuçlarında yapılan işlemlerinde yine fotoğrafla yapıldığının belgelenmesi sağlanmalıdır.

3.2.2.2. Bak-Onar Projeleri ile Sulama Tesislerinin Rehabilitasyon veya İyileştirme Projelerine İlişkin Tespitler:

Sulama Tesislerinin Rehabilitasyon veya Yenilemeye ihtiyacı olmadığı, ancak sulama Hidratlarının genişletilmesi gerektiği, bu konuda birlikçe çalışma yapıldığı, D.S.İ. 4. Bölge Müdürlüğüne müracaat yapıldığı birlik başkanınca ifade edilmiştir.

3.2.2.3 Sulama Birliği Meclis Toplantılarına Gözlemci Üyelerin Katılımına İlişkin Tespitler:

Kanununun 17. Maddesi Birlik meclisi toplantılarına, tesislerin amacına uygun bir biçimde işletme bakım, onarım, yönetim ve kullanımına ilişkin olarak teklif ve tavsiyede bulunma ve bu konularda teknik denetleme yetkilerine haiz, DSİ tarafından görevlendirilen gözlemcinin katıldığı görülmüştür.

4. MALİ KONULARDAKİ FAALİYETLERE İLİŞKİN TESPİTLER:

4.1. ANAMAS SULAMA BİRLİĞİNİN 2016 YILI MALİ İŞLEMLERİ

4.1.1. Mali İşlemlere İlişkin Diğer Bilgiler

1- Anamas Sulama Birliğinin banka hesaplarının kontrolünde, bankalardan alınan mutabakat yazılarında;

31.12.2015 tarihi itibarı ile

Ziraat Bankası Derebucak Şb.

Vadesiz hesap bakiyesi : 19.141,67TL

Olmak üzere fiili banka mevcudunun toplam 19.141,67TL olduğu anlaşılmış ve bu tutarın muhasebe kayıtları ile tutarlı olduğu görülmüştür.

31.12.2016 tarihi itibarı ile

Ziraat Bankası Derebucak Şb.

Vadesiz hesap bakiyesi : 7.847,92 TL

Olmak üzere fiili banka mevcudunun toplam 7.847,92 TL olduğu anlaşılmış ve bu tutarın muhasebe kayıtları ile tutarlı olduğu görülmüştür.

4.1.2. Anamas Sulama Birliğinin Gelir ve Gider Bütçelerinin incelenmesinde;

2015 yılına ilişkin

- Gider Bütçesi:	<u>Tahmini Bütçe</u>	<u>Gerçekleşen Bütçe</u>
Personel Giderleri	81.000,00	45.137,14
SGK	14.000,00	2.690,85
Mal ve Hizmet Alımları	155.000,00	92.177,51
Sermaye	36.000,00	3.937,90
Yedek Ödenek	30.000,00	9.500,00
Faiz Gideri	4.000,00	--
Toplam	320.000,00	143.943,40

- Gelir Bütçesi	<u>Tahmini Bütçe</u>	<u>Gerçekleşen Bütçe</u>
Teşeb. ve Mülk. Gelirleri	258.000,00	159.326,08
Alınan Bağış ve Yardımlar	52.000,00	1.800,00
Diğer Gelirler	10.000,00	1.046,40
Toplam	320.000,00	162.172,48

Bu veriler ışığında tahmin edilen gider bütçesine göre gerçekleşen gider bütçesinin oranının %45 tahmin edilen gelir bütçesine göre ise gerçekleşen gelir bütçesinin oranının % 51 olduğu görülmüştür.

2016 yılına ilişkin

- Gider Bütçesi	<u>Tahmini Bütçe</u>	<u>Gerçekleşen Bütçe</u>
Personel Giderleri	94.000,00	75.041,11
SGK	9.500,00	3.947,87
Mal ve Hizmet Alımları	154.500,00	142.010,13
Sermaye	65.000,00	725,70
Yedek Ödenek	30.000,00	20.000,00
Faiz Gideri	2.000,00	--
Toplam	355.000,00	221.720,81

- Gelir Bütçesi	<u>Tahmini Bütçe</u>	<u>Gerçekleşen Bütçe</u>
Teşeb. ve Mülk. Gelirleri	298.000,00	160.611,06
Alınan Bağış ve Yardımlar	47.000,00	2.591,49
Diğer Gelirler	10.000,00	3.930,11
Sermaye Gelirleri	78.000,00	--
Toplam	355.000,00	167.132,66

Bu veriler ışığında tahmin edilen gider bütçesine göre gerçekleşen gider bütçesinin oranının %62 tahmin edilen gelir bütçesine göre ise gerçekleşen gelir bütçesinin oranının % 47 olduğu görülmüştür.

4.1.3. Birlik tarafından çalıştırılan personel için SGK' na ödenmesi gereken primlerin ödendiği, kesilen damga vergisi ve gelir vergisi stopajlarının Vergi Dairesi hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

4.1.4. Anamas Sulama Birliği tarafından tutulması gereken Muhasebe defter ve belgelerinin tutulduğu, tutanaklar, hesap cetvelleri, bilanço, mizan vb. belge ve dökümleri kapsayan yönetim dönemi hesap ve cetvellerinin hazırlandığı görülmüştür.

4.1.5. Anamas Sulama Birliğinin 2015 ve 2016 yılları için kişi borcunun olmadığı anlaşılmıştır.

6. DEĞERLENDİRME

5.1. Birlik Üye Sayısının Yetersiz Olması:

Birlik üye sayısının toplam su kullanıcılarına oranı %20 ve üye yapılan parsel büyüklüğünün toplam parsel büyüklüğü içindeki oranı %62'dir. Söz konusu oranlar düşüktür.

Yine birlik yönetimine demokratik katılımın sağlanması mümkün olduğu kadar sulama alanındaki tüm su kullanıcılarının üye olması ile sağlanabilir. Bunun sağlanmasının da en etkili yolu üye olan ve olmayanlar arasındaki ücret farkının artırılmasıdır. Yasa Koyucu tarafından 6172 sayılı Kanun'da bu konuda Birliğe %200'e kadar artırma yetkisi verilmiştir.

Sonbahar /2016 döneminde yapılacak sulama birlikleri meclis seçimlerine kadar üye sayısının mümkün olan en fazla oranda artırılması gerekmektedir. Bunun için;

1- Üye olmayanlara yapılacak ücret artırım oranı artırılmalı, gerekirse 6172 sayılı Kanunda belirtilen azami orana kadar (iki katına kadar) çıkarılmalıdır.

2- Üye katılım bedelinin tespitinde tarifede yer alan en düşük ücret olan TAV sulaması dikkate alınması meclis gündeminde değerlendirilmelidir.

3- Üye katılım bedelinde taksitlendirme yapılmalıdır.

5.2. Tahsilat Oranın Düşük Olması:

Birliğin tahsilat oranı 2015 yılında %77, 2016 yılında %63'dür. Alacaklar için yasal takibatların yapıldığı ifade edilmiş ve örneklem yöntemi ile seçilen kişiler ile bu durum test edilmiştir. Birlik faaliyetlerini daha etkili bir şekilde yürütebilmesi için tahsilat oranların artırılması gerekmektedir. Bunun için;

Birlik alacaklarının zaman aşımına uğramaması ve buna bağlı olarak birlik başkanı ve yönetim kurulu üyelerinin buna ilişkin riskleri yüklenmemeleri için yasal takibata ilişkin yapılan çalışmalara özel önem verilmeli ve vadesi geçen alacaklar için yasal takibata daha hızlı geçilerek tahsilat oranı artırılmalıdır.

5.3. Bakım ve Onarım ile Yatırım Geri Ödemesi Payının Mevzuata Uygun Olarak Belirlenip Uygulanmaması:

6172 sayılı kanununun 7. maddesinin (h) bendi uyarınca, Birlik cazibeli ve pompajlı alanlar göz önüne alınarak yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım paylarının 7 bendine göre yapılan tahsilatlarının % 15 ila % 30 arasında belirleyip uygulamak zorundadır.

Birlikçe bütçede 2015 ve 2016 yıllarında ayrılan tutarlar mevzuatta belirtilen oranların altındadır. Ayrıca bakım onarım ve yatırım geri ödemeleri uygulamasını takip edecek bir sistem bulunmamaktadır. Bunun için;

Alınacak bir komisyon kararı ile personel giderleri ile hizmet alımlarının ne kadarlık tutarının bakım onarım giderleri için kullanıldığı tespit edilmelidir. Ayrıca gerçekleşen tüm bakım onarım giderleri ve Yatırım Geri Ödemeleri yardımcı bir muhasebe hesabında takip edilmelidir.

5.4. Birlikçe Bulundurulması Gereken Dokümanların Bulunmaması veya Güncel Olmaması:

Birlikçe temin edilmesi gereken dokümanların bir kısmı bulunmamaktadır. Bunun için;

Birlikçe söz konusu dokümanların DSİ'den veya ilgili kurumlardan temin edilmesi için işin gerekli takibatlar yapılmalıdır.

5.5. Şebeke Dışı Alana Su Verilmesi:

Sulama Birliğince 2015 yılında şebeke dışı alana su verilmediği, 2016 yılında DSİ onayı alınarak şebeke dışı alana su verildiği anlaşılmıştır.

5.6. Taban suyu izleme Faaliyetleri:

Taban suyu izleme faaliyetlerinin DSİ tarafından yapıldığı ifade edilmiştir.

5.7. Sulama Sahasındaki Uyarı ve İkaz Levhalarının Eksikliği

Sulama alanında genel olarak gerekli uyarı levhalarının bulunmakla beraber bazı yerlerde bunların eksik olduğu görülmüştür.

Bunun için;

Uyarı levhaları ve meskun mahal içerisinde bulunan ana kanal çevresindeki tel örgüler periyodik olarak kontrol edilmelidir. Olumsuz bir durumun tespitinde bu derhal giderilmeli ve bu durum tarihini belirten fotoğraf ve tutanaklarla kayıt altına alınmalıdır.

5.8. Muayene Raporları ve Gerçekleştirilen Bakım Onarımlara İlişkin Tespitler

2015-2016 yıllarına ilişkin Birlik tarafından muayene raporları düzenlenmediği anlaşılmıştır.

Muayene heyetince sulama tesisinin yerinde incelenmesi ve görülen eksikliklerin fotoğraflanması gerekmektedir. Ayrıca üretim sonuçlarında bakım onarım döneminde yapılan işlemlerinde yine fotoğrafla yapıldığının belgelenmesi sağlanmalıdır.

5.9. Sulama Birliğinin Görev Alanındaki Yerleşim Yerlerine Göre Birlik Meclisi Üye Seçimine İlişkin Tespitler:

Derebucak ve Akçabelen yerleşim yerleri toplam 2 eksik üye ile temsil edildiği, Sulama Birliği görev alanı dışındaki yerleşim birimlerinden meclis üyesi olmadığı anlaşılmıştır.

6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 3. Maddesinde, Birliğin görev alanı ve çalışma konuları aşağıda belirtildiği şekilde tanımlanmaktadır.

“Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DSİ tarafından belirlenir.” Şeklinde dir. Anamas Sulama Birliğine devredilen

tesisinin 3.007 ha lık Anamas Sulama Tesisi olduğu ve görev alanının da bu tesisin proje alanı ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Birlik meclisine üyelik şartları, seçilme esasları, görev ve yetkileri 6172 Sayılı Sulama Birliği Kanununun 6. Maddenin (ç) bendinde “Birlik görev alanı içinde mülk sahibi olmak ya da araziyi fiilen kullanmak üzere en az beş yıl süre için kiralamış olmak.” Şeklindedir.

5.10. Birlik Personeline İlişkin Tespitler:

6172 sayılı Kanunun 14.maddesinde "Birliğin toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı ile çarpımı sonucu bulunan miktarın % 30'unu aşamaz." hükmü bulunmaktadır.

Sulama Birliğinin 2015 yılı personel gideri %26, 2016 yılı personel gideri %43 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılındaki oran yüksek olup, Kanun maddesinde belirtilen orana çekilmesi gerekmektedir.

6. Mali yönden tespit edilen eksiklikler ve öneriler:

Birliğin 2016 yılına ait Ödeme Emri Belgelerinin incelenmesinde genel olarak aşağıda belirtilen eksiklikler tespit edilmiştir.

6.1. Açık ihale usulü ile yapılan alımlarda Sözleşme Damga Vergisi ve İhale Karar Damga Vergisinin tahsil edilmesi veya vergi dairesine yatırılması gerekirken, buna riayet edilmediği damga vergisi ve ihale karar damga vergisinin yükleniciden tahsil edilmediği görülmüştür. Vergide herhangi bir gecikmeye veya vergi kaybına sebebiyet vermemek adına Damga Vergisi Kanununa uyulması hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

6.2. Açık ihale usulü ile yapılan alımlara ilişkin olarak yapılan hak ediş ödemelerinin bazılarında SGK borcu olmadığına dair sorgunun yapılmadığı görülmüştür.

6.3 Gerek Açık İhale gerekse Doğrudan Temin kapsamında bir sözleşmeye dayalı olarak yapılan hizmet alımlarında Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliğinin 9. maddesinde (standart form KİK57.07H) Hizmet İşleri Kabul Tutanağının düzenlenmesi kontrol teşkilatı ve yüklenici tarafından imzalanması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 36. maddesi gereği “ İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılan bakım, onarım, danışmanlık, araştırma ve geliştirme, muhasebe, anket, temizlik, tarımsal mücadele, ağaçlandırma, erozyon kontrolü, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, kurs, sergi, organizasyon, koruma ve güvenlik, sigorta, etüt ve proje, harita ve kadastro, plân, imar uygulama, basım ve yayım, fotoğraf, film alımları, bilgisayar hizmet alımları (gayri maddi hak olarak alınan yazılım ve donanımlar hariç) ve benzeri hizmet alımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde; Hizmet İşleri Hakediş Raporunun (örn.no:5) düzenlenmesi gereği hükmedilmiş olup; Birliğin hizmet alımlarında Hizmet İşleri Hakediş Raporunu ve Hizmet İşleri Kabul Tutanağını hiç düzenlenmediği, mal alımlarında da Muayene Kabul Tutanağı düzenlenmediği tespit edilmiştir. Söz konusu hususlara riayet

edilmeli, standart hale getirilen formlar kullanılmalı, yönetmelik hükümlerine göre alımlar gerçekleştirilmelidir.

6.4. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Temel İlkeler başlıklı 5. Maddesinde “Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez” denilmektedir. Uygulamada kanunun bu ve diğer ilkelerine uygun hareket edilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

6.5. Taşınır Mal Yönetmeliğine göre taşınır işlem fişi düzenlenmesi gereken bazı alımların direk gider bütçesinden yapıldığı, stoklar hesabı kullanılmadığı ve taşınır işlem fişi düzenlenmediği görülmüştür.

6.6.Ödeme Emri Belgesinde ödeme yapılacak kişilere ait kimlik bilgileri ve banka bilgilerinin eksik yazıldığı görülmüş olup, bu bilgilerin eksiksiz yazılması gerekmektedir.

6.7. Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlarda Ödeme Emri Belgesine fatura dışında mevzuatta belirtilen hiçbir belgenin eklenmediği görülmüş olup, ayrıca Onay Belgesi, Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağı, Muayene Kabul Tutanağı, gerektiğinde Taşını İşlem Fişi ve Vergi Borcu bulunup bulunmadığına dair belgenin eklenmesi gerekmektedir.

6.8. 4734 Sayılı Kanun kapsamında İhale Usulleri ve Doğrudan Temin Usulü ile yapılan Mal ve Hizmet alımlarında fatura bedeli 2.000,00 TL’yi aşan alımlarda Vergi Borcu bulunup bulunmadığına ait belgenin istenilmediği tespit edilmiştir. 2.000,00 TL’yi aşan mal ve hizmet alımlarında Vergi Borcu bulunup bulunmadığını gösterir belgenin ödeme yapılmadan önce istenilmesi gerekmektedir.

6.9. Elektrik, su, telefon vb. bedellerinin ödenmesinde faturaların bulunmadığı veya eksik fatura ile ödeme yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Ödeme Emri Belgesine fatura asıllarının bağlanması gerektiği, aslı temin edilemiyor ise Onaylı suretlerinin bağlanması gerekmektedir.

6.10. Damga vergisi Kanununa istinaden gerçek ve tüzel kişilere ödeme yapılması esnasında Ödeme Emri Belgesi üzerinde Damga Vergisi kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

7. Ödeme emri bazında tespit edilen eksiklikler ve dikkat edilmesi gereken hususlar

2015 ve 2016 yılına ilişkin:

7.1. 31 Nolu Ödeme Emri Belgesi : Tahsil edilmeyen 52.22 TL Sözleşme Damga Vergisi ilgili veya sorumlulardan tahsili gerekmektedir.

7.2. Kira bedeli ödemesinde Ödeme Emrine Kira Sözleşmesi ve Harcama Pusulası eklenmesi gerekmektedir.

7.3. 337 nolu Ödeme Emri: Tahsil edilmeyen 18.96 TL Sözleşme Damga Vergisi ilgili veya sorumlulardan tahsili gerekmektedir.

Görüş ve kanaatine varılmıştır.

M. Kamil SAĞLAM
Vali Yardımcısı
Komisyon Başkanı

Özgür ÇETİN
Mahalli İd. Şefi
Üye

Çağrı KARAKÖSE
Ziraat Mühendisi
Üye

Osman Sabit AKBULUT
Defterdarlık Uzmanı
Üye

Osman IŞIK
Ekonomist
Üye